

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: BO/32/00815-6/2021.

Tárgy: A Mátrai Erőmű Zrt. (Visonta) Bükkábrányi
Bányaüzemének térségében lévő Csincse-
patak vízrendszerének átalakítására
vonatkozó **előzetes vizsgálati eljárás**
lezárása

Ügyintéző: Nagyné Gogolya Renáta

H A T Á R O Z A T

- I. A **Mátrai Erőmű Zrt.** (3271 Visonta, Erőmű utca 11. **KÜJ: 100203219**) megbízásából, Koleszár Károly (3525 Miskolc, Palóczy út 13.) EPAPIR-20200609-5794 számú kérelme alapján indult, a Bükkábrányi Bányaüzem térségében lévő Csincse-patak (**KTJ: 100327446**) vízrendszerének átalakítására vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentáció alapján lefolytatott

előzetes vizsgálati eljárást

lezárom,

és egyidejűleg

megállapítom,

hogy az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak megvalósításához

környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nem szükséges.

II. **Felhívom a figyelmet,** hogy

- amennyiben védett növényfajok egyedeinek az áttelepítése válik szükségessé, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 42. § (3) bekezdés a) és e) pontjai értelmében, be kell szerezni a természetvédelmi hatóság (Főosztályunk) engedélyét.
- amennyiben a beruházás termőföldet érint, abban az esetben a 2007. évi CXXIX. tv. 9., 10., 11., 12., 13. és 14. §-ai alapján a beruházás megkezdése előtt meg kell kérni a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály 4.-től a végleges más célú hasznosítási engedélyt.
- ha esetlegesen a beruházás végrehajtásához időlegesen vesznek igénybe termőföld területeket, akkor a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 4.-től meg kell kérni az időleges más célú hasznosítási engedélyt is.

- III. **A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (Miskolc) 35500/5816-1/2020. ált. számú szakhatósági állásfoglalásában szakhatósági hozzájárulását előírások nélkül megadta.**

A tervezett tevékenység következtében felszíni és felszín alatti vizek védelme vonatkozásában jelentős környezeti hatás vízvédelmi és vízgazdálkodási szempontból nem várható, ezért környezeti hatásvizsgálat lefolytatását nem tartja szükségesnek.

Felhívom a figyelmet, hogy a Csincse-patak vízrendszerének tervezett átalakítása csak jogerős vízjogi létesítési engedély birtokában kezdhető meg.

A továbbtervezéskor, a részletes vízjogi engedélyezési tervek kidolgozásakor az alábbi természetvédelmi célú, a beavatkozásokkal járó negatív hatásokat mérséklő korlátozások tekintendők irányadónak:

1. A patakokban élő védett halfajok és kételtű fajok állományainak megóvása érdekében a meder vízzel borított részén (kiszáradt medrében) csak július 15. és október 30. között tervezhető minden olyan jellegű munka (kotrás, mederburkolás stb.) amely a meder vizes élőhelyeit érinti.
2. Rézsűkötés, valamint az allergén és/vagy özönnövények megtelepedési esélyének csökkentése érdekében a kialakított padkarendszer minden elemén (kiszáradt mederrézsű, kezelőpadka, depónia) őshonos fűvek telepítése tervezendő. A magkeverék összetételében az ún. szálfűveket (pl. tarackos szálfűvek: árva rozsnok, réti ecsetpázsit, zöld pántlikafű, hernyópázsit, közönséges tarackbúza; bokros szálfűvek: franciaperje, réti komócsin, csomós ebír, réti csenkesz, nádképző csenkesz) kell előnyben részesíteni
3. A medret kísérő őshonos fásszárú vegetáció mielőbbi kialakulását, a megtelepedés elősegítésével, illetőleg célzott telepítéssel kell tervezni.

IV. Fentieknek megfelelően az alábbi főbb paraméterekkel rendelkező beruházás környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nélkül megkezdhető, annak megvalósításához környezetvédelmi engedély beszerzését nem írom elő:

A Mátrai Erőmű ZRt. Bükkábrányi bányáüzemének jelenlegi termelési területe a közeljövőben keleti irányba tevődik át. A leművelendő területen található a Csincse-patak medre, ezért szükségessé vált a Csincse-patak meder Nagyvölgyi-patak torkolata alatti szakaszának elbontása. Ezzel egyidőben meg kell oldani az elbontandó szakasz feletti vízrendszer vizeinek kártétel nélküli elvezetését. A Csincse-patak medre jelenleg északról déli irányba vezeti el a vizeket. A bányáüzem térségében csatlakozik bele a Geszti-patak, a Nagyvölgyi-patak és a Kis-Csincse-patak.

A nyugati irányban lévő egykori (már feltöltött) bányaterületen a továbbiakban kitermelést nem fognak végezni, csak a meddőhányó rendezésére kerül sor. Mindezek alapján a Csincse-patak elbontásával megszakadó vízrendszer kiváltására a jelenlegi bányagödörtől nyugatra kerül kiképzésre a Csincse-patak új medre. Ehhez a Geszti-, a Csincse- és a Nagyvölgyi-patakok vizeit összegyűjtő Ny-K-i irányultságú mederszakasz esésirányát – a nyomvonal lehetőség szerinti minél nagyobb mértékű megtartása mellett – meg kell fordítani, azaz a Nagyvölgyi-pataktól a Geszti-patak felé kell lejtetni a medret.

Az így összegyűjtött vizeket a feltöltött bányaudvar területén kell átvezetni egy újonnan kiképzett, É-D irányultságú mederben. A bányaudvaron túljutva Ék-i irányba folytatódik az új meder építése a vasúttal közel párhuzamosan, egészen az egykori Csincse-patak vasúti hídjáig.

Tervezési szakaszok:

1. új Csincse-patak meder: 7.140 fm
2. Geszti-patak átalakítással érintett szakasza: 215 fm
3. Nagyvölgyi-patak átalakítással érintett szakasza: 1.026 fm

A vizsgált szakasz felső határa a Nagyvölgyi-patak torkolata (7+140 rel. km szelvény), az alsó határa a jelenlegi Ó-Csincse és Csincse patakok (0+000 rel. km. szelvény) torkolata.

A tervezett nyomvonal a tervezési szakasz felső határától, a 7+140 rel. km-től indulva nyugati irányba fordul, a Geszti-patak medrét követi a Geszti-patak jelenlegi 1+100 km szelvényéig. Itt a nyomvonal dél felé fordul, majd a meddővel feltöltött bányaterületen halad a bányaudvar déli széléig. Ott keresztezi a saját üzemeltetésben lévő közép- és a MAVIR tulajdonában lévő nagyfeszültségű szabadvezetéseket, majd K-ÉK irányba fordul, ahol a Budapest-Miskolc vasútvonal és az említett szabadvezetékek közötti területen halad a vasútvonal 1533+06 szelvényében lévő hídig. A nyomvonal a hídra ívesen kerül rávezetésre, emiatt a nagyfeszültségű elektromos szabadvezetékek itt duplán lesznek keresztezve. A híd megfelelő vízszállítása érdekében a híd alatti szakaszon további 28 fm hosszon kerül sor a mederrendezésre. Itt éri el a nyomvonal a 0+000 rel. km-t.

A tervezés során figyelembe kellett venni a Mátrai Erőmű Zrt-nek azt a távlati célját, miszerint a bánya termelésének előrehaladtával a Kis-Csincse-patak medre is elbontásra fog kerülni, így annak vízhozamát is a jelenleg tervezett vízrendszerbe kívánják majd vezetni. Fentiek miatt minden hidraulikai számítás során a Kis-Csincse patak vize is figyelembe vételre került.

A vízrendszer tervezett átalakítása a Csincse-patak és annak két mellékága esetében folytonos, vonalas jellegű átépítéssel jár, továbbá ezen a szakaszokon túl egy lokális beavatkozásra is sor kerül az Ó-Csincse-patak közúti hídjának környezetében.

A Csincse-patak vízrendszerének tervezett átalakítása során keresztezési és eséscsökkentő művek építésére kerül sor.

Az új Csincse-patak szakaszán tervezett műtárgyak mindegyike olyan területen létesül, ahol jelenleg vízszállító meder nem található.

Érintett ingatlanok: Csincse 0140, 0142/2, 0197, 0205; Bükkábrány 028/175, 045/1, 049/4, 064/12, 064/13, 065/2, 066/130, 066/166, 066/180, 066/185, 066/188, 066/191, 066/192, 066/194, 066/195, 066/196, 066/96, 076/15, 077/2, 082/52, 082/54, 082/56, 082/58, 083, 087/4, 087/8, 088; Mezőkeresztes 0120, 0139/1; Vatta 063/1, 063/3, 081, 082, 083/12, 083/13, 083/6, 0108/13, 0111/10, 0111/8, 0111/9, 0112/2, 0116/1, 0130/6, 0144/4, 0144/5, 0145/10, 0145/11, 0145/13, 0145/15, 0145/16, 0152/2, 0153/13, 0153/14, 0153/17, 0158/9.

A mederrendezési munkát kisvízi, csapadékmentes időszakban tervezik elvégezni. A jelenlegi vízrendszerben folyamatosan biztosítják a nagy- és kisvizek szabad levonulását. Az új medrek kiépítése során javasolt a folyásirány szerint alulról felfelé történő haladás betartása, ezzel a medermélyítés során esetlegesen megjelenő talajvizek, valamint csapadékvizek folyamatos elvezetése, illetve a munkagödrök nyíltvíztartásos víztelenítésének elvezetése kezelhetőbb.

V. A településrendezési eszközökkel való összhangot az építési, létesítési engedély kiadására jogosult hatóság döntéséig meg kell teremteni.

- VI.** A határozat alapjául szolgáló előzetes vizsgálati dokumentációt Koleszár Károly (3525 Miskolc, Palóczy út 13.) készítette 2020. március havi keltezéssel.
- VII.**
- A határozat érvényességi ideje a véglegessé válástól számított 2 év.
 - A határozat egyéb engedélyek beszerzési kötelezettsége alól nem mentesít.
 - Jelen határozat alapján kizárólag a IV. pontban meghatározott tevékenység engedélyezése kezdeményezhető, ettől eltérően megvalósuló tevékenységre a határozat nem vonatkozik, így az nem engedélyezhető.
- VIII.** A határozatot egyidejűleg megküldöm az eljárásban részt vett Önkormányzat(ok) Jegyzőjének az-zal, hogy a megküldéstől számított 10 napon belül gondoskodjon a határozat teljes szövegének közterületen, és helyben szokásos egyéb módon való közzétételéről. A közzétételről Hatóságomat a közzétételt követő 5 napon belül tájékoztatni kell.
- IX.** Az eljárás 250 000,- Ft igazgatási szolgáltatási díj-köteles, mely a Mátrai Erőmű Zrt.-t terheli, és általa befizetésre került.
- X.** Döntésem a közléssel véglegessé válik, vele szemben közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs. Ellene – jogszabálysértésre hivatkozva – a közléstől számított 30 napon belül a Miskolci Törvényszéknek címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalhoz 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek esetén elektronikus úton benyújtott keresettel lehet élni. A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs, de a bíróság elrendelheti annak részleges vagy teljes halasztó hatályát. Ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz.

INDOKOLÁS

A Mátrai Erőmű Zrt. (3271 Visonta, Erőmű utca 11.) megbízásából Koleszár Károly (3525 Miskolc, Palóczy út 13.) 2020. június 9-én EPAPIR-20200609-5794 számon benyújtott kérelmében a Bükkábrányi Bányászati és Természeti Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályán.

Kérelme alapján 2020. június 10-én előzetes vizsgálati eljárás indult.

A beadványhoz csatolt előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak alapján tárgyi tevékenység a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rend. (Rend.) 3. számú melléklet 127. pont [„Vízfolyásrendezés (kivéve az eredeti vízvezető-képesség helyreállítására irányuló, fenntartási célú iszapeltávolítást és rézsűrendezést, amennyiben az a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendeletben előírtak szerint a vizek állapota romlásának megelőzését, megakadályozását szolgálja) 1 km vízfolyáshossztól”] hatálya alá tartozik, amely alapján a környezetvédelmi hatóság döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra köteles.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 43. § (1) bekezdése alapján a hatóság az eljárás megindításától számított nyolc napon belül, az Ákr. 43. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmú függő hatályú döntést hoz.

Erre tekintettel BO/32/01597-2/2020. számon, 2020. június 17-én függő hatályú végzést adtam ki az Ákr. 43. § (2) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott jogszabályi tartalommal, az Ákr. 43. § (3) bekezdés f) pontjában és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kt.) 91. § (6) bekezdésben foglaltaknak megfelelően.

Az Ákr. 44. §-a szerint, ha a kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek nem felel meg, vagy megfelel, de a tényállás tisztázása során felmerült új adatra tekintettel az szükséges, az eljáró hatóság határidő megjelölésével, a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt legfeljebb két ízben összhangban a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kt.) 91/B. § (1) bekezdése értelmében a Kt., valamint a felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben foglaltakkal.

A kérelmet megvizsgálva megállapítottam, hogy az formai szempontból hiányos, ezért BO/32/01597-17/2020. számon fizetési felhívást adtam ki 2020. július 14-én. A kérelmező a felhívásban foglaltaknak 2020. július 17. napján eleget tett, a Mátrai Erőmű Zrt. (3271 Visonta, Erőmű utca 11.) 2020. július 17-én a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 1. számú melléklet 35. pontja szerinti 250 000,- Ft igazgatási szolgáltatási díjat megfizette.

Az eljárás során, a tervezett beruházás helyszínére tekintettel olyan környezetvédelmi és természetvédelmi kérdések fogalmazódtak meg, melyekre vonatkozóan a tényállás tisztázására az eljárásra meghatározott 45 nap nem volt elegendő, ezért az ügyintézési határidőt, 2020. március 25-én BO/32/011597-20/2020. számon kiadott végzéssel 35 nappal meghosszabbítottam.

A kérelem mellékleteként benyújtott előzetes vizsgálati dokumentációt áttanulmányozva megállapítottam, hogy örökségvédelmi szempontból annak kiegészítése szükséges, ezért BO/32/01597-21/2020. számon hiánypótlási felhívást adtam ki, 2020. július 16-i keltezéssel.

A Mátrai Erőmű Zrt. (3271 Visonta, Erőmű utca 11.) 2020. július 28-án érkezett EPAPIR-20200728-3137. számú beadványában kérte az eljárás szüneteltetését.

Az Ákr. 49. § (1) bekezdése alapján eljárva BO/32/01597-25/2020. számú végzésemben megállapítottam, hogy a Bükkábrányi Bányaüzem térségében lévő Csincse-patak vízrendszerének átalakítása tárgyában indult előzetes vizsgálati eljárás a Mátrai Erőmű Zrt. EPAPIR-20200728-3135. számú kérelme alapján 2020. július 29. napjától szünetel.

A Mátrai Erőmű Zrt. (3271 Visonta, Erőmű utca 11.) 2021. január 19-én érkezett EPAPIR-20210119-871 számú beadványának mellékleteként benyújtotta a BO/32/01597-21/2020. számú végzésemben kért dokumentumokat, és kérte az eljárás folytatását.

Az eljárás folytatása során BO/32/00815-2/2021. számon, 2021. január 26-án függő hatályú végzést adtam ki az Ákr. 43. § (2) és (3) bekezdésben meghatározott jogszabályi tartalommal.

Az eljárás során a környezetvédelmi és természetvédelmi szempontok mellett vizsgáltam a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló

71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28 § (1) bekezdésében foglaltak értelmében e rendelet 5. számú melléklet I. táblázat 3. és 4. 5. és 7. pontjaiban szereplő szakkérdéseket.

A dokumentációban foglaltak alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal az alábbiakat állapította meg:

Környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörben:

A dokumentáció készítői rendelkeznek az előzetes vizsgálati dokumentáció részszakterületeire vonatkozó szakértői jogosultsággal.

A dokumentáció megfelel a Rend. 4. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek.

A tervezett tevékenység kapcsán kizáró ok nem merült fel.

A Bükkábrányi bányászati terület jelenlegi termelési területe a közeljövőben keleti irányba tevődik át. A további műveléshez elengedhetetlen a jelenlegi fejtési területtől keletre eső Csincse-patak medrének elbontása. Ezzel egyidejűleg meg kell oldani az elbontandó szakasz feletti vízrendszer vizeinek kártétel nélküli elvezetését is.

A tervezett bányászati tevékenységből adódóan a közeljövőben a Csincse-medernek a Nagyvölgyi-patak torkolata alatti szakasza kerül elbontásra.

A Rend. 5. számú mellékletében felsorolt szempontok és az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján **környezet- és természetvédelmi szempontból jelentős hatások nem feltételezhetők** az alábbiakban részletezettek szerint.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból

A mederrendezés során a következő légszennyező forrásokkal kell számolni:

- mederkotrás, rézsűrendezés (mélyásó kotró, homlokrakodó, tehergépjármű)
- burkolókövek beszállítása.

A tervezett létesítmény kivitelezése során a földmunkavégzés jár jelentősebb terheléssel, míg a szállítás környezetterhelése ettől lényegesen elmarad. A szállítás aszfaltozott közlekedési úton történik és nagyságrendje sem emeli a közlekedési út jelenlegi forgalmát. A bányászati területen történő földtömeg szállítását a földmunkavégzéshez csatolva értelmezték.

A levegőbe kerülő szennyező gázok mennyiségét a munkagépek üzemanyag-felhasználásából és a fajlagos szennyezőanyag kibocsátásból számították.

A dokumentációban bemutatott számítások alapján a patakmeder áthelyezésével járó földmunkák elvégzésének levegőtisztaság-védelmi hatásterülete a levegő védelméről szóló 306/2010 (XII.23) Kormányrendelet 2. § 12.c pontjának a) feltétele alapján a megbolygatott terület határától számított 40 méter távolságban került kijelölésre.

A szállítási tevékenységhez kapcsolódóan az úttengelytől számított 1 m távolságban a háttérszennyezés és a mederáthelyezés következtében megnőtt közlekedésből származó levegőterhelés együttes nagysága is jóval alatta marad a légszennyezettségi határértékeknek; nagyobb távolságban a szennyezettség még tovább csökken.

Mivel a szállítással a levegőbe jutó anyag átlagos szemcsemérete nagyobb, mint 70 µm, a jelentős ülepedési sebesség (nagyobb, mint 0,3 m/s) miatt a kb. 3 m magasra felvert por $3 \text{ m} / 0,3 \text{ m/s} = 10 \text{ s}$ ideig tartózkodik a levegőben. Ezen idő alatt - a jellemző 3 m/s átlagos szélesség esetén - max. 30 méter távolságra jut el a részecske, ezen a távolságon belül ülepedik le a kibocsátott por. A szállítás hatásterületének határa az út tengelyétől számított 30 m távolságban került kijelölésre.

A kivitelezési munkálatokat követően a megépített mederszakasz nem bocsát ki légszennyező anyagokat a légterbe, levegőtisztaság-védelmi hatásterület nem értelmezhető. Levegőtisztaság-védelmi szempontból jelentős hatások nem várhatóak.

Zajvédelmi szempontból:

A Mendikás Mérnöki Környezetvédelmi Kft. (Miskolc) az előzetes vizsgálati dokumentációban számítással mutatta be a tervezett munkálatokból származó környezeti zajterhelés várható mértékét.

A beruházás során fellépő zajkibocsátással járó műveletek:

- Tehergépjárművek szállítási tevékenysége 5-10 darab/óra
- Munkagépek üzemeltetése (kotró, dózer, gréder, hengerek)

A patakáthelyezési építési tevékenység kizárólag nappali időszakban végzett munkáiból származó zajterhelés az alábbi munkagépek üzemeléséből származhat:

Rába-Steiger250A traktor nyesőládával	1 db
Caterpillar 325 kotró rakodó	2 db
Caterpillar D6R földtoló	2 db
Mercedes tehergépjárművek	8 db

A patakáthelyezés tervezett területéhez legközelebbi védendő épületek Keletre Csincse község, Nyugatra Bükkábrány község belterületén lévő lakóházak.

A bemutatott számítás eredményeként elmondható, hogy a legközelebbi védendő lakóépületeknél nem okoz határérték feletti zajterhelést.

A burkoló anyagok helyszínre szállítása 4 tehergépjármű elhaladás /nap.

Megállapítható, hogy a szállítás nem okoz jelentős zajterhelés növekedést a környékbeli útszakaszokon. A közúti szállítványozás a kapcsolódó közutak környezetében 3 dB-nél kisebb zajterhelés változást okoz, így a 284/2007 (X. 29.) Korm. rendelet 7 §. (1) pontja alapján hatásterület nem jelölhető ki.

A tervezett tevékenység építési munkáinak befejezésével az üzemi zajforrások megszűnnek, további zajkibocsátás nem lesz. Zajvédelmi intézkedés létesítése nem indokolt.

Üzemelés időszakában zajvédelmi hatásterületen belül nincs védendő létesítmény. Zajkibocsátási határérték megállapítása nem indokolt.

Zajvédelmi hatásterület:

A patakmeder áthelyezés nyomvonalától nem védendő környezetben 407 méter széles sáv, falusias lakóterületre vonatkoztatva 673 méter, gazdasági területre vonatkoztatva 244 méter.

Az építési tevékenység által kibocsátott zaj hatásterülete nem érint védendő lakóépületet, így határérték túllépés sem lesz a zajvédelmi kritikus pontokon. Az építési tevékenység az új patak nyomvonalán halad, így a zajforrás helye az építés haladásával folyamatosan változik. Az új meder

nyomvonalának nagy része meddőhányón és bányatelken keresztül fog haladni, zajvédelmi szempontból nem védett területen.

A fentiek alapján zajvédelmi szempontból jelentős környezeti hatással nem kell számolni, környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

Földtani közeg védelme szempontjából:

A tervezett új meder kialakítása 525 000 m³ földtani közeg (talaj) kitermelését jelenti. A kitermelés környezeti ártalommal nem jár, tekintettel arra, hogy a kitermelt földmennyiségből 230 000 m³ teljes felhasználásra kerül, míg a további mennyiség a bánya belső meddőhányóján kerül elhelyezésre.

A tervezett munkálatok a teljes mederáthelyezési területen kapcsolódnak a talajhoz és a földtani közeghez. Normál munkavégzés esetén környezetét érő káros hatással nem kell számolni.

A munkavégzéshez vízellátási igény nem merül fel. A megvalósítás során szennyvíz nem keletkezik.

A gépek telephelye a Mátrai Erőmű Zrt. Bükkábrány bánya által jelenleg is használatban levő telephelyeinek valamelyikén lesz, a gépek minden munkanap innen vonulnak ki és ide térnek vissza. Ugyancsak a bánya telephelyein történik a gépek üzemanyag ellátása, javítása, karbantartása. Ez utóbbiakra természetesen sor kerülhet a gépeket üzemeltető vállalkozók telephelyein vagy szakszervizben is.

A szennyezés lehetőségének valószínűsége kicsi az áthelyezett patakmedret és környezetét alkotó kőzetek jó vízzárósági tulajdonságai miatt.

A létesítési munkálatok befejezését követően üzemelési fázisban a földtani közeget és a talajt érintő környezeti hatások nem jelentkeznek.

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a földtani közeg, talaj vonatkozásában a hatásterület az adott munkavégzés területére terjed csak ki, felszín alatti vizek esetében, a talajvíz vonatkozásában a hatásterületet az áthelyezett patakmeder alsó és felső szakaszán a felső rézsűétől kifelé 15-15 m-ig tartó terület.

A tervezett tevékenység megvalósítása a benyújtott dokumentáció alapján földtani közeg védelmi érdeket nem sért, valamint a tervezett tevékenységből jelentős környezeti hatások nem feltételezhetők.

Hulladékgazdálkodási szempontból

A létesítési munkálatok végzése során veszélyes hulladékok keletkezése meglehetősen korlátozott mértékben következhet be (olajos rongy), gyakorlatilag csak esetleges havária helyzetben kell számolni ilyen típusú hulladék keletkezésével.

A kitermelt talaj egy része az építési területen kerül felhasználásra, másik része a bánya belső hányóin kerül elhelyezésre.

A létesítmény szabályszerű üzemeltetése során hulladék nem keletkezik.

Tárgyi tevékenység kapcsán, a környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását hulladékgazdálkodási szempontból nem tartjuk indokoltnak. A hulladékok tervezett kezelése kielégíti a hatályos előírásokat.

Hulladékgazdálkodási szempontból tárgyi tevékenység nem gyakorol jelentős hatást a környezetre, hulladékgazdálkodási engedély köteles tevékenység végzése nem tervezett, a tevékenység engedélyezésével kapcsolatosan kizáró ok nem áll fenn.

Tárgyi tevékenység végzéséhez hulladékgazdálkodási engedély nem szükséges.

Természet- és tájvédelmi szempontból

A tervezési terület védett természeti területet, Natura 2000 területet nem érint, azonban a Geszti-patak, Csincse-patak, (Ó-)Csincse-patak egyes szakaszai részét képezik a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben kijelölt országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetének.

A Csincse-patak északi kanyarulatától délre helyezkedik el a Vatta – Testhalom elnevezésű ex lege védett természeti emlékként felvett, erősen roncsolt földvár (bronzkori erődített telep), melynek középponti koordinátái: EOY=775814, EOX=285836.

A területileg illetékes természetvédelmi kezelésért felelős szerv Bükki Nemzeti Park Igazgatóság megkeresésemre 2397/2/2020. számon megküldött válaszában az alábbi adatokat szolgáltatotta:

A vízfolyásokban védett kétélűek [pl. erdei béka (*Rana dalmatina*), barna varangy (*Bufo bufo*), zöld levelibéka (*Hyla arborea*), kecskébéka (*Rana kl. esculenta*)] és védett halak [fenékjáró küllő (*Gobio gobio*), kövicsík (*Barbatula barbatula*), vágócsík (*Cobitis elongatoides*)] előfordulása ismert.

A vízfolyásokban lévő és az azt kísérő növényzethez számos védett madárfaj fészkelése köthető nádi rigó (*Acrocephalus arundinaceus*), fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), berki tücsökmadár (*Locustella fluviatilis*).

A vízfolyások közvetlen környezete védett ragadozó madaraknak szolgál táplálkozó területként, mint például a vörös vércsének (*Falco tinnunculus*) és a barna rétihéjának (*Circus aeruginosus*).

A tervezési terület déli határának közelében a fokozottan védett kerecsensólyom (*Falco cherrug*) fészkelése ismert.

A vízfolyásokban megjelent a védett eurázsiai hód (*Castor fiber*), és a patakokban táplálkozó fokozottan védett vidra (*Lutra lutra*) jelenléte is kimutatott a tervezési területről.

Az átalakítandó vízrendszerben a honos gerinces fajok megtelepedése sikeresen végbemehet, ha a parti lágyszárú vegetáció megerősödik (ez a kétélűeknek kedvez), a vízparton cserjék nőnek fel (ez a madaraknak kedvező), nem történik halászati hasznosítás a vízterületen (a honos halfajok visszatelepülését és fennmaradását segíti) és a zavartalanság tartósan megmarad (hód, vidra megtelepedését segíti elő). Javasoljuk az ez irányú élőhelyfejlesztés hangsúlyozását az üzemeltetés során. Az üzemeltetés alatt a parti sávban valószínűleg kialakuló higrofil makrovegetáció [jellemző tagjai lehetnek a nád- (*Phragmites australis*), sás- (*Cyperaceae*) és gyékényfajok (*Typhaceae*) fajok] kímélete természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű. A növényzav élő- és táplálkozó hely, árnyékolást biztosít, a víztisztulásban akkumuláló és filtráló szerepet tölt be és puffer zónát képezve, védi a vízteret.

A dokumentációt áttanulmányozva megállapítottam, hogy a 6.3. *Élővilág, táj* című fejezetben (66. oldal) közölt tervezési területet ábrázoló térkép alapján valószínűsíthető, hogy az élővilágvédelmi felmérés csak a felhagyott bányaterületen (meddőhányón) átvezetésre kerülő új mederszakaszra és annak közvetlen környezetére terjedt ki. Ennek ellenére a felsorolt fajok előfordulását valószínűleg észlelték, de az előzetes vizsgálat fajlistája a fentebb közölt fajok előfordulásával együtt értelmezhető a tervezési terület teljes kiterjedésére.

Az élővilágvédelmi felmérések során négy védett növényfaj is kimutatásra került [nyúlánk sárma (*Ornithogalum pyramidale*), macskahere (*Phlomis tuberosa*), réti iszalag (*Clematis integrifolia*), kacstalan lednek (*Lathyrus nissolia*)], de ezek pontos helyét nem közlik, így védelmük érdekében a kivitelezés során ezek pontosításához helyszíni egyeztetésre lesz szükség a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és lehetőség szerint a tanulmány készítésében közreműködött természetvédelmi szakértő bevonásával.

Amennyiben védett növényfajok egyedeinek az áttelepítése válik szükségessé, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 42. § (3) bekezdés a) és e) pontjai értelmében, be kell szerezni a természetvédelmi hatóság (Főosztályunk) engedélyét.

A dokumentumban a védett növények természetvédelmi értékének nem a *védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről* szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendeletben rögzítetteket tüntetik fel.

A kivitelezés során az alábbiakra hívjuk fel a figyelmét:

1. A kivitelezési munkálatok területigényét – kiemelten az ökológia hálózat területén – a műszakilag indokolható legkisebb térmértékre kell csökkenteni.
2. Törekedni kell a fák és cserjék kivágásának, a nád irtásának elkerülésére. Amennyiben elkerülhetetlen, azt a vegetációs, fészkelési és utódnevelési időszakon kívül, augusztus 15. és március 15. közötti periódusra kell tervezni.
3. A kimutatott védett növények előfordulási helyét a kivitelezés megkezdése előtt helyszíni egyeztetésen kell pontosítani a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) és lehetőség szerint a tanulmány készítésében közreműködött természetvédelmi szakértő bevonásával.
4. A kivitelezés során a védett növények élőhelyeit és egyedeit meg kell óvni, el kell kerülni. A védett növények élőhelyeinek közelében végzett munkálatokat a BNPI területi szakembereivel a helyszínen előzetesen egyeztetni kell.
5. Amennyiben a beavatkozások védett növények egyedeit is érintik, javasolt a növények megfelelő élőhelyre történő áttelepítéséről gondoskodni. Az áttelepítés módját és helyszíneit a BNPI területi szakembereivel a helyszínen előzetesen egyeztetni kell.
6. A kivitelezés során a Vatta – Testhalom ex lege védett földvár állapotának romlását el kell kerülni, depóniák, lerakatok a földvár területén nem létesíthetők.
7. Az üzemeltetés során a parti sávban kialakuló higrofil makrovegetáció [jellemző tagjai lehetnek a nád- (*Phragmites australis*), sás- (*Cyperaceae*) és gyékényfajok (*Typhaceae*) fajok] kimélete természetvédelmi szempontból szükséges.
8. A bolygatott felszínek helyreállítása után az inváziós és allergén növényfajok megtelepedését, szaporodását, terjedését lehetőség szerint kaszálással meg kell akadályozni. Az özönnövények kaszálását a növények terméseinek (magjainak) beérése előtt, július, augusztus hónapra időzítetten szükséges elvégezni, a további területek megfertőzésének elkerülése érdekében.

A továbbtervezéskor, a kivitelezés ütemezésekor szem előtt tartandó korlátozásokat a természeti értékek általános védelme érdekében, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény. 17. § (1), 42.§ (1), (2), 43. § (1) bekezdéseiben foglaltak alapján tettem.

Összességében megállapítható, hogy a tervezett beavatkozások dokumentációban bemutatott módon történő végrehajtása, a kivitelezés fázisában az élőhelyek kismértékű zavarásával jár, azonban hosszabb távon természetvédelmi szempontból is elfogadható, jogszabályi kizáró ok nem merült fel, jelentős környezeti hatások nem feltételezhetők.

A védett fajok és élőhelyeik megóvása érdekében, a természetvédelmi érdekeket szolgáló részletes előírásainkat, a beavatkozások hatásainak csökkentését, megelőzését célzó időbeli, térbeli korlátozásokat, saját hatáskörben a természetvédelmi engedélyezési eljárás keretében (védett növényfaj egyedeinek áttelepítése vonatkozásában), illetőleg a vízjogi létesítési engedélyezési eljárás keretében szakhatóságként tesszük meg.

Éghajlatváltozással összefüggő hatásokra való érzékenység

Az éghajlati szempontok szerinti elemzést Hoyk Edit „A magyarországi klímamodellek” című tanulmánya és a területre vonatkozó vízgyűjtő-gazdálkodási terv alapján végezték.

A klímaváltozással foglalkozó modelleredmények alapján Magyarországon a 21. század végén enyhébb, de csapadékosabb telek, valamint forróbb és szárazabb nyarak valószínűsíthetőek.

A tevékenység nem befolyásolja a feltételezhető hatásterület alkalmazkodási képességét a klímaváltozáshoz. A terület használata megváltozik a beruházás kapcsán, illetve a terület jellege, és képe is kismértékben átalakul. A tevékenység „alacsony” minősítésű érzékenységi eredményeként potenciális hatások nem állnak elő, így az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás nem releváns.

A tevékenység kapcsán nem várható jelentős változás a környezet adaptációs képességében.

A jövőben várható megnövekedett csapadékmennyiség a patakmeder méretét befolyásolhatja.

Közegészségügyi hatáskörben

A tervezett tevékenység a Bükkábrányi Bánya keleti terjeszkedése miatt a Csincse-patak medrének áthelyezése a korábbi bánya területére. A bányászat kelet felé halad, így az elbontandó meder feletti vízrendszert keleti irányba továbbvezetni nem célravezető. A tervezett elvezetés ezért a bányauzem területét nyugatról fogja megkerülni, ahol már csak meddőanyag elhelyezését és tereprendezési munkálatokat végeznek. A tervezett beavatkozás 7140 m hosszú új meder kialakításával jár és Bükkábrány, Vatta, Csincse, Mezőkeresztes külterületeit érinti. A legközelebbi lakóház a tervezett felvonulási területtől 940 méterre Vatta községben található. A dokumentáció előzetes számításai szerint a tervezett mederszelvény 525 em³ földkitermeléssel és 230 em³ föld beépítésével készül el. A beépítés mennyiségbe nem tartozik bele a bányaterületen létesítendő töltések mögötti terepfeltöltés mennyisége. A kitermelt és be nem épített földmennyiség a meddőhányókon kerül elhelyezésre. A gépek telephelye a Mátrai Erőmű ZRt. Bükkábrány bánya által jelenleg is használatban levő telephelyeinek egyikén lesz, a gépek minden munkanap innen vonulnak ki és oda térnek vissza. A munkavállalókkal és a tevékenységgel kapcsolatos szociális, adminisztrációs, karbantartási feladatokat a bánya meglévő létesítményeivel kívánják biztosítani. Levegővédelmi szempontból a meder alakítási munkálatok során a munkagépek emissziójából és porterhelésből adódó levegőterhelésre, valamint légszennyezésre a munkaterületől 40 méterre. A meder megerősítéséhez használt anyagok szállítása esetén a közút tengelyétől 30 méterre lehet számítani. A dokumentáció szerint a tervezett mederalakítási tevékenység közben nem kerülhetnek kapcsolatba felszín alatti vízzel. Az érintett területen felszín alatti vízbázis védőterület nem került kijelölésre. A területtől 2 km-re Észak-nyugatra a Bányához tartozó 180 talpmélységű kút található, melynek hidrogeológiai védőidom rendszerét és vízbázis védőterületét a tervezett tevékenység nem érinti. A zajvédelmi hatásterület a tervezet patakmedertől a gépek együttes működése esetén 407 méter, ezért a zajvédelmi határértékek túllépésére a védendő lakóépületeknél nem kell számítani. A dokumentáció szerint a veszélyes hulladékok keletkezésére csak esetleges havária helyzetben kell számolni. Ilyen esetben a szennyezett anyagokat össze kell gyűjteni, biztonságos helyen kell tárolni az engedéllyel rendelkező vállalkozásnak történő átadásig.

A dokumentáció áttanulmányozása után megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység során jelentős környezeti hatások nem feltételezhetőek, a területén élő lakosság egészségügyi kockázata nem növekszik. A dokumentációban leírt környezetvédelmi intézkedések, műszaki megoldások biztosítják, hogy a létesítés során a káros környezeti, környezet-egészségügyi hatások az alábbiak figyelembe

vételével és a vonatkozó jogszabályok betartásával csökkenthetők legyenek, ezért a tervezett tevékenység káros hatásai elfogadható szinten tarthatók:

1. A kivitelezés során meg kell akadályozni a talaj, a felszíni és felszín alatti vizek, valamint a levegő szennyeződését.
2. A talaj, a felszíni és felszín alatti vizek szennyeződésének elkerülése érdekében káresemény esetén, amennyiben a létesítés, vagy üzemeltetés során veszélyes anyag szennyezés történik, annak azonnali összegyűjtéséről és kármentesítésről gondoskodni kell. A veszélyes anyag gyűjtését a hulladék fizikai, és kémiai jellegének megfelelően, elkülönítve kell végezni.
3. A tevékenység végzése során keletkező kommunális és veszélyes hulladékokat környezetszennyezést, környezetkárosítást kizáró módon kell gyűjteni, elszállítatásukról gondoskodni szükséges.
4. A dolgozók szociális víz igényének kielégítéséhez, kézmosáshoz és tisztálkodáshoz ivóvíz minőségű vizet kell biztosítani. A munkavállalók kézmosásához egyfázisú kézfertőtlenítő szappant biztosítani szükséges. Az illemhely használatot, továbbá a keletkezett szennyvíz gyűjtését és elszállítását a talaj és a felszín alatti vízkészlet szennyezését kizáró módon kell biztosítani.
5. A tevékenység során felhasznált vegyi anyagokra/készítményekre vonatkozóan gondoskodni kell a kémiai biztonsági előírások betartásáról. A veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes keverékekkel végzett tevékenységet elektronikus úton az Országos Szakrendszeri Információs Rendszer KBIR rendszeren keresztül a területileg illetékes járási hivatalnak be kell jelenteni.

Fentiek alapjául a következő jogszabályi előírások szolgálnak:

A felszín alatti vizek, a kitermelés előtt álló víz minőségének védelméről, az egyes védőidomokban, védőterületeken végezhető tevékenységekről a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. § c) pontja, a vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 10. §-a és 14. § (1) bekezdései rendelkeznek.

A földtani közeg és a felszín alatti vízszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékeit és a szennyezések mérését a 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 1. § (1) bekezdése a), b) pontja rögzíti.

A környezeti levegő minőségének védelmére vonatkozó előírásokat a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 5. § (1)-(4) bekezdése és a levegőterheltségi szint határértékeiről, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 7. §-a tartalmazza.

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) 99. § (1) alapján "Az építményeket és a szabadtéri tartózkodásra, munkavégzésre szolgáló területeket (pl. temetőt, közúti pihenőhelyet, helyhez kötött szabadtéri munkahelyet, sáttortábor céljára kijelölt területet) a rendeltetésüknek megfelelő illemhely-használati és tisztálkodási lehetőséggel kell tervezni, megvalósítani és fenntartani".

A munkavégzéshez és a gépek üzemeltetéséhez kapcsolódóan keletkező veszélyes hulladékok gyűjtésére, kezelésére vonatkozóan a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet 3. §-a tartalmaz előírásokat.

A veszélyes anyagokkal, készítményekkel való tevékenységet a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, és a veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes keverékekkel végzett tevékenység bejelentéséről, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet szabályozza.

Örökségvédelmi szempontból

A kérelem átvizsgálása után és a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítottam, hogy a tervezett vízrendszer-átalakítás területén kiemelten védett régészeti lelőhely (Vatta, Testhalom, azonosító száma: 59490), valamint nagy kiterjedésű nyilvántartott régészeti lelőhelyek találhatók, amelyeket a tervezett beruházás kivitelezése érinti: Bükkábrány, Bányaterület, Vasúti-dűlő (régészeti azonosító: 55320), Bükkábrány, Vasúti-dűlő D (nyilvántartásba vétel folyamatban), Csincse, Csörsz árka-dűlő, Tagosok-dűlő (XVI.) (régészeti azonosító: 78531), Bükkábrány, Káptalan-tanya (régészeti azonosító: 15933), Vatta, Dobogó (azonosító szám: 39495); Vatta, Telekoldal-dűlő (azonosító szám: 74615); Vatta, Csáti úti dűlő (azonosító szám: 74617) és további lelőhelyek környezetét (Vatta, Bányaterület, Vasúti-dűlő II., azonosító szám: 55321; Vatta, VIII. lelőhely, Határ-szeg, azonosító szám: 75435). A 75435, 55321, 15933 számú lelőhelyek a bányagödör területére esnek. A bányagödörtől északra és délre a tervezett nyomvonal térségében a régészeti lelőhelyek környezete a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) 7. § 29. pont szerinti régészeti érdekű terület. A bányagödör területén kívül a tervezett mederáthelyezést megelőző tereprendezés és a földmunkával járó építési tevékenységek veszélyeztetik a régészeti örökség elemeit.

A kérelem mellékleteiből nem derült ki, hogy a tervezett beruházás a Kötv. 7. § 20. pont szerinti nagyberuházásnak minősül-e. A Kötv. 23/C. § (1) bekezdése értelmében nagyberuházás esetén ERD-t kell készíttetni, a teljes beruházási területre vonatkozóan.

A BO/25/00941-2/2020. számú, 2020. július 10. napján kelt levelemben kértem az eljáró hatóságot, hogy hiánypótlásként írja elő a kérelmező számára: nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy a beruházás a Kötv. 7. § 20. pontja szerinti nagyberuházásnak minősül-e, továbbá nagyberuházás esetén nyújtsa be a beruházásra vonatkozó előzetes régészeti dokumentációt. Amennyiben pedig nem minősül nagyberuházásnak, nyújtsa be a tervezett istálló létesítéssel érintett területről készített, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet (Kr.) 87. § (4) bekezdés b) pontja szerinti örökségvédelmi hatástanulmányt.

A hiánypótlási felhívásra a kérelmező nyilatkozott, hogy a tervezett tevékenység a Kötv. 7. § 20. pontja szerinti nagyberuházás, továbbá a beruházási területre vonatkozóan elkészítette a Kötv. 23/C. § (1) bekezdése által nagyberuházás esetén előírt, a Kötv. 7. § 3. pontja szerinti ERD adatgyűjtésen és terepbejáráson alapuló előkészítő munkarészét (ERD-I.).

A benyújtott ERD-I. megerősítette a tervezési terület régészeti érintettségét, a tervezett déli mederszakaszon pontosította a régészeti lelőhelyek kiterjedését és eddig nem ismert régészeti lelőhelyet is azonosított (Vasúti-dűlő D).

Az ERD I. szükségesnek tartja az ERD második munkafázisában geofizikai felmérés és próbafeltárás elvégzését a régészeti jelenségek koncentrációjának és rétegviszonyainak pontos meghatározására.

A Kr. 39. § (1) bekezdés szerint az ERD két fázisban is készülhet: adattári és lelőhely-felderítési (ERD-I.), valamint próbafeltárási (ERD-II.).

A Kr. 40. § (7) bekezdése alapján a feltérési projekttervet tartalmazó teljes ERD-t a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben az örökségvédelmi hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik.

Fentiek és az ERD előkészítő munkarész javaslata alapján az ERD második fázisaként (ERD-II.), kiegészítéseként el kell végezni a tervezett beruházás területének régészeti próbafeltárását, az érintett régészeti lelőhely intenzitásának, rétegviszonyainak pontosítása és a megelőző feltárás szükséges mértékének meghatározása céljából.

A Kötv. 23/C. § (3) bekezdése, valamint a Kr. 3. § (3) bekezdése alapján az ERD-t a beruházóval kötött írásbeli szerződés alapján a Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt. (1113 Budapest, Daróci út 3., tel.: 06-1-430-6000) készíti el.

A Kr. 21. § (3) bekezdés a) pontja alapján a földmunkával járó beruházással a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyet el kell kerülni. A Kötv. 13. § (1) bekezdés értelmében a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeken nem lehet olyan tevékenységet folytatni, amely a lelőhelynek akár részleges állapotromlását eredményezheti. Ezért az 59490 számú, Vatta, Testhalom elnevezésű kiemelten védett régészeti lelőhelyet a tervezett földmunkákkal el kell kerülni. A lelőhely területén depónia ideiglenesen sem helyezhető el.

A Kötv. 19. § (1) bekezdése kimondja, hogy a földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal - beleértve az ásványi vagyon kitermelését is - a régészeti lelőhelyeket kormányrendeletben meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. Amennyiben ez nem lehetséges, a Kötv. 22. § (1) bekezdése alapján a régészeti lelőhelynek a beruházással kapcsolatos földmunkával érintett részén megelőző régészeti feltárást kell végezni, az örökségvédelmi hatóság által előírt módszerekkel.

A Kötv. 19. § (2) bekezdése szerint a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárást keretében mozdíthatók el.

Ha a próbafeltárást eredményei alapján a Kötv. 22. § (3) bekezdés c) pontja szerinti teljes felületű megelőző régészeti feltárást válik szükségessé, azt a kiegészített ERD-ben meghatározott mértékben a kivitelezés megkezdése előtt el kell végezni.

A földmunkákkal érintett régészeti lelőhelyek területén és környezetében a kivitelezés során a kivitelezéshez szükséges elsődleges földmunkák (pl. tereprendezés, fedő talajrétegek letermelése, talajkiemelés, alapozás során tükörfelület kialakítása stb.) kizárólag régész jelenlétében, a Kötv. 22. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetők.

A Kötv. 23/E. § (5) bekezdése és a Kr. 43. § (3) bekezdése alapján a földmunkákkal érintett, és egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területeken a kivitelezéshez szükséges elsődleges földmunkák régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetők.

A Kr. 35. § (1) bekezdése alapján, ha a régészeti megfigyelés során a régészeti dokumentálás régészeti bontómunkát igényel, akkor - legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig - a régészeti bontómunkát és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

A megelőző feltárást és régészeti megfigyelést elvégzésére a Kötv. 22. § (5) bekezdés b) pontja jelöli ki a miskolci Herman Ottó Múzeumot, mint gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeumot.

A Kötv. 22. § (10) bekezdése alapján a feltárást jogosult intézmény és a beruházó a régészeti megfigyelésre vonatkozóan írásbeli szerződést köt, mely szerződés tartalmazza a feltárást módját, időtartamát, a feltárást jogosult intézmény által végzendő régészeti feladatellátás költségét, valamint a jogszabályban meghatározott egyéb szakmai feltételeket.

A Kr. 88. § (1) bekezdés c) pont ca) alpontjában meghatározott szakkérdés vizsgálata alapján, valamint a Mátrai Erőmű Zrt. (3271 Visonta, Erőmű u. 11.) megbízásából Koleszár Károly (3525 Miskolc, Palóczy út 13.) által benyújtott, a Bükkábrányi bányászati területén lévő Csincsepatak vízrendszerének átalakítására vonatkozó kérelem és a megküldött előzetes vizsgálati dokumentáció felülvizsgálata alapján a kulturális örökség védelmére kiterjedően az alábbiakra hívom fel a figyelmet:

1. A Vatta, Testhalom elnevezésű kiemelten védett régészeti lelőhelyet a tervezett földmunkákkal el kell kerülni.

2. A lelőhely területén depónia ideiglenesen sem helyezhető el.
3. A végleges létesítési engedélyezési tervdokumentációt az engedélyezés előtt, a kiviteli terveket a kivitelezés előtt az örökségvédelmi hatósággal egyeztetni kell és a hatóság előzetes nyilatkozatát kell kérni.
4. Az előzetes régészeti dokumentáció (továbbiakban: ERD) kiegészítéseként el kell végezni a tervezett földmunkákkal érintett terület geofizikai kutatását és próbafeltárását, a helyszínen található régészeti lelőhelyek rétegrendjének és a régészeti örökség elemei elhelyezkedésének pontosítása céljából.
5. Az ERD kiegészítésében ki kell térni a bányagödörtől északra a tervezett meder kiépítésének és a meglévő meder korrekciójának régészeti vonatkozásaira is.
6. A kiegészített teljes ERD-t legkésőbb a tervezett beruházás építési/létesítési engedélyezésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik.
7. Az ERD eredményeit és a régészeti örökség megóvására tett javaslatait a beruházás előkészítésénél és a kivitelezés során figyelembe kell venni.
8. Ha a próbafeltárás eredményei alapján teljes felületű megelőző régészeti feltárás válik szükségessé, azt a kiegészített ERD-ben meghatározott mértékben a kivitelezés megkezdése előtt el kell végezni.
9. A földmunkákkal érintett, és egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területeken a kivitelezéshez szükséges elsődleges földmunkák (pl. tereprendezés, fedő talajrétegek letermelése, talajkiemelés, alapozás során tükörfelület kialakítása stb.) régész jelenlétében, folyamatos régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetők.
10. A bányagödör területén kívül a mederkialakítás területén építési engedélyhez nem kötött, földmunkával járó tevékenység (humusztakaró eltávolítása, tereprendezés) kizárólag régész jelenlétében végezhető.
11. Amennyiben a régészeti megfigyelés során a régészeti dokumentálás régészeti bontómunkát igényel, akkor a régészeti bontómunkát a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.
12. A szükséges megelőző régészeti feltárásokat a beruházó/építető és a területileg illetékes múzeum, a Herman Ottó Múzeum (3529 Miskolc, Görgey u. 28., tel: 46/560-170) előzetes írásos megállapodása alapján, a beruházó költségviselésével kell gyakorolni.
13. Építető (engedélyes) a tárgyi munkálatok megkezdéséről 14 nappal korábban köteles írásban értesíteni az örökségvédelmi hatóságot, valamint a területileg illetékes múzeumot.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítom, hogy a környezetvédelmi engedélyezést kizáró ok kulturális örökségvédelmi szempontból nem merül fel.

A tárgyi ügyben környezeti hatásvizsgálat lefolytatása örökségvédelmi szempontból nem indokolt.

Termőföld minőségi védelmére kiterjedő hatáskörben

Az előzetes vizsgálati dokumentáció talajvédelmi szempontból elfogadható, a tervezett beruházás a környező termőföldek minőségét nem veszélyezteti.

Termőföld mennyiségi védelmére kiterjedően:

A termőföld mennyiségi védelme érdekében az érintett ingatlanok vonatkozásában az alábbiakra hívom fel a figyelmet:

Amennyiben a beruházás termőföldet érint, abban az esetben a 2007. évi CXXIX. tv. 9., 10., 11., 12., 13. és 14. §.-ai alapján a beruházás megkezdése előtt meg kell kérni a B-A-Z Megyei Kormányhivatal

Földhivatali Főosztály 4.-től a végleges más célú hasznosítási engedélyt. A kérelemhez mellékelni kell egy területkimutatást, térképvázlatot, valamint ha a beruházás meghaladja a 400 m²-t akkor egy humuszmentési tervet.

Ha esetlegesen a beruházás végrehajtásához időlegesen vesznek igénybe termőföld területeket, akkor a B-A-Z megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 4.-től meg kell kérni az időleges más célú hasznosítási engedélyt is.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal környezeti hatásvizsgálat lefolytatását nem tartja indokoltnak.

Az eljárás során az 531/2017. (XII. 29.) Kormányrendelet 1. melléklet 9. táblázatának 2. és 3. pontja, valamint a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. számú melléklet II. táblázat 3. pontja vonatkozásában BO/32/01597-7/2020. számon 2020. július 2-án megkértem az ügyben érintett szakhatóság állásfoglalását.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (Miskolc) 35500/5816-1/2020. ált. számú iratában az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján a tervezett tevékenységhez szakhatósági hozzájárulását előírások nélkül megadta.

Szakhatósági állásfoglalásában indokolásként az alábbiakat adta elő:

„A Mátrai Erőmű ZRt. Bükkábrányi bányüzemének további műveléséhez elengedhetetlen a jelenlegi fejtési területtől keletre eső Csincse-patak medrének elbontása. Ezzel egyidőben meg kell oldani az elbontandó szakasz feletti vízrendszer vizeinek kártétel nélküli elvezetését.

A bányüzem jelenlegi termelési területe a közeljövőben keleti irányba tevődik át. A leművelendő területen található a Csincse-patak medre. Ez a meder északról déli irányba vezeti el a vizeket. A bányüzem térségében csatlakozik bele a Geszti-patak, a Nagyvölgyi-patak és a Kis-Csincse-patak. A nyugati irányban lévő egykori (már feltöltött) bányaterületen a továbbiakban kitermelést nem fognak végezni, csak a meddőhányó rendezésére kerül sor.

Mindezek alapján a Mátrai Erőmű ZRt-nek az a koncepciója, hogy a Csincse-patak elbontásával megszakadó vízrendszer kiváltására a jelenlegi bányagödörtől nyugatra kerüljön kiképzésre a Csincse-patak új medre. Ehhez a Geszti-, a Csincse- és a Nagyvölgyi-patakok vizeit összegyűjtő Ny-K-i irányultságú mederszakasz esésirányát – a nyomvonal lehetőség szerinti minél nagyobb mértékű megtartása mellett – meg kell fordítani, azaz a Nagyvölgyi-pataktól a Geszti-patak felé kell lejtetni a medret. Az így összegyűjtött vizeket a feltöltött bányaudvar területén kell átvezetni egy újonnan kiképzett, É-D irányultságú mederben. A bányaudvaron túljutva Ék-i irányba folytatódik az új meder építése a vasúttal közel párhuzamosan, egészen az egykori Csincse-patak vasúti hídjáig.

A tervezés során figyelembe vették a Mátrai Erőmű Zrt-nek azt a távlati célját, miszerint a bánya termelésének előrehaladtával a Kis-Csincse-patak medre is elbontásra fog kerülni, így annak vízhozamát is a jelenleg tervezett vízrendszerbe kívánják majd vezetni.

Fentiek miatt minden hidraulikai számítás során a Kis-Csincse patak vize is figyelembe vételre került.

Vízgazdálkodási szempontból az érintett terület a Víz Keretirányelv (2000/60/EK irányelv) hazai végrehajtásának eszközeként elkészült Országos Vízügytőgazdálkodási Terv szerint a Tisza részvízgyűjtőjén belül a 2-8 azonosító számú Bükk és Borsodi-Mezőség megnevezésű tervezési alegység K-i részén helyezkedik el.

A Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv 2-8 számú, Bükk és Borsodi-Mezőség megnevezésű vízgyűjtő alegység terve szerint a tervezett mederáthelyezéssel érintett vízfolyás a Csincse-patak.

Hatóságom nyilvántartása szerint a tevékenységgel érintett terület sérülékeny vízbázis védőterületet nem érint, ill. nem helyezkedik el nagyvízi mederben.

A tervezet tevékenységből jelentős környezeti hatás – a bányaművelés igényei miatt legutóbb 2009 és 2012 között történt beavatkozást követően a Csincse-patak vízrendszerének ismételt átalakítása kapcsán – vízvédelmi és vízgazdálkodási szempontból nem várható, ezért környezeti hatásvizsgálat lefolytatását nem tartom szükségesnek.

Hatáskörömbbe tartozó szakkérdések tekintetében a szakhatósági hozzájárulás kiadható.

Az építés csak jogerős vízjogi létesítési engedély birtokában kezdhető meg.

A szakhatósági állásfoglalást az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése és az 1. melléklet 9. táblázat 2. és 3. pontja alapján, és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 55. § (1) bek. szerint eljárva adtam meg.

Az Igazgatóság hatáskörét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdése, illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 8. pontja állapítja meg.”

Az eljárás során a Rend. 1. § (6b) bekezdése alapján BO/32/01597-3/2020. -BO/32/01597-6/2020. számokon 2020. június 26-án, a tervezett tevékenység helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozásával, valamint a településrendezési eszközökkel való összhangjának megállapítása érdekében megkerestem az érintett település jegyzőjét.

Bükkábrány Község Önkormányzat Jegyzője BA/1131/2020. számú, 2020. augusztus 10-én iktatott iratában nyilatkozott arra vonatkozóan, hogy a Csincse-patak áthelyezése Bükkábrány község rendezési tervének előírásával nem egyezik meg, a kérelmezőnek kezdeményezni és finanszírozni kell az Önkormányzat 12/2003. (II.10.) számú rendeletének (Bükkábrány Község rendezési terve) módosítását.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés cb. pontja előírja: ha a tervezett tevékenység a település rendezési eszközökkel nincs összhangban, azonban az összhang legkésőbb a tervezett tevékenységhez szükséges létesítési, építési engedély iránti kérelem előterjesztéséig megteremthető, a környezetvédelmi hatóság ezt a lehetőséget rögzíti, és előírja, hogy a kizáró okot a létesítési, építési engedély kiadására jogosult hatóság döntéséig meg kell szüntetni. Erre vonatkozóan jelen határozat V. pontjában rendelkeztem.

Vatta Község Önkormányzatának Jegyzője V/800/2020. számú 2021. február 18-án kelt iratában nyilatkozott arra vonatkozóan, hogy a tervezett beruházás nem ellentétes Vatta Község rendezési tervének előírásaival, továbbá megfelel a környezetvédelmi előírásoknak.

Mezőkeresztes Polgármesteri Hivatal Jegyzője MKR/1753-2/2020. számú augusztus 7-én iktatott iratában nyilatkozott arra vonatkozóan, hogy a tervezett beruházás közigazgatási területét nem érinti.

Csincse Község Önkormányzat Jegyzője megbízásából Csincse Község Aljegyzője 2021. február 18-án CSI/29/2021. számú nyilatkozatában jelezte, hogy a tervezett beruházás a település rendezési tervével összhangban van, figyelembe véve Csincse Község Építési Szabályzatáról szóló 6/2005. (X.12.) rendeletét, ill. a Csincse Község Településképeznek Védelméről szóló önkormányzati rendeleteket.

A Rend. 3. § (4) bekezdése alapján a kérelmet és az előzetes vizsgálati dokumentációt, valamint a közleményt a tevékenység telepítési helye szerinti Jegyzők részére BO/32/01597-3/2020.-BO/32/01597-6/2020. számokon megküldtem közhírré tételre. Továbbá az eljárás megindítását követően a Rend. 3. § (3) bekezdése figyelembevételével közleményt helyeztem el a környezetvédelmi hatóság ügyfélforgalom előtt nyitva álló hivatalos helyiségében, honlapomon, továbbá a www.magyarorszag.hu – hirdetések internetes oldalon.

Bükkábrány Önkormányzat Jegyzője 2021. február 16-án érkezett iratában tájékoztatott, hogy a közlemény az önkormányzat hirdetőtábláján 2020. július 1. napjától 2020. július 23. napjáig kifüggesztésre került.

Vatta Község Önkormányzat Jegyzője 2021. február 19-én érkezett elektronikus levelében mellékelten megküldte a záradékolt közleményt, mely szerint 2020. július 15. napjától 2020. augusztus 6. napjáig a közlemény Vatta hirdetőtábláján ki volt függesztve.

Mezőkeresztes Polgármesteri Hivatal Jegyzője 2021. február 17-én érkezett elektronikus levelében mellékelten megküldte a záradékolt közleményt, mely szerint 2020. július 13. napjától 2020. augusztus 4. napjáig a közlemény Mezőkeresztes hirdetőtábláján ki volt függesztve.

Csincse Község Önkormányzat Aljegyzője 2020. július 6-án küldött elektronikus levelében tájékoztatott, hogy tárgyi ügyre vonatkozó közleményt 2020. július 6-án közhírré tették a helyben szokásos módon a hirdetőtáblákon, a kérelemben és mellékleteibe való betekintési lehetőségről tájékoztatták a lakosságot, ehhez segítségüket felajánlották. 2021. február 18-án érkezett elektronikus levelében jelezte, hogy a közlemény 2020. július 6-án kifüggesztésre került, a levétel időpontja: 2020. augusztus 28-a volt.

A közlemény megjelenését követően a tervezett beruházással kapcsolatban a környezetvédelmi hatósághoz a nyilvánosság részéről észrevétel nem érkezett.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció érdemi vizsgálatkor megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység környezeti hatásai véleményezhetők és nem hagytak nyitva olyan kérdést, illetve a tervezett munkálatokból származtatható, várható környezeti igénybevételek hatása nem jelent olyan szintű környezeti kockázatot, amely környezeti hatásvizsgálat lefolytatását tenné szükségessé.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján a szakhatósági állásfoglalás figyelembevételével a Mátrai Erőmű Zrt. (3271 Visonta, Erőmű utca 11.) beruházásában tervezett, a Bükkábrányi Bányászati Üzem térségében lévő Csincse-patak vízrendszerének átalakításához további hatásvizsgálat lefolytatását nem tartom szükségesnek, egyben megállapítom, hogy **a beruházás környezetvédelmi engedély nélkül kivitelezhető.**

A Rend. 5. § (3) bekezdésének megfelelően a határozat rendelkező részében meghatározott feltételeket a tevékenység engedélyezése során figyelembe kell venni.

A határozatot a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 67. §-a valamint a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés ac) pontja alapján, a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdésében, a 13. § (2) bekezdésében, valamint a 8/A. § (1) bekezdésben biztosított jogkörömben, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 80. § (1) bekezdése és a 81. § (1) és (4) bekezdése szerint eljárva hoztam meg.

A határozat érvényességi idejeként megállapított 2 év a határozat rendelkező részében bemutatott tevékenységhez szükséges engedélyek (vízjogi , természetvédelmi, más célú hasznosítási) iránti kérelem benyújtására vonatkozik.

A határozat jegyző részére történő megküldéséről a Rend. 5. § (6) bekezdése alapján rendelkeztem.

Az eljárás az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti eljárási költségét (igazgatási szolgáltatási díj összegét) a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 1. számú melléklet 35. pontja alapján állapítottam meg, viseléséről e rendelet 2. § (1) bekezdése és az Ákr. 128. § (1) bekezdése alapján rendelkeztem.

A döntés elleni jogorvoslatról és a keresetlevél előterjesztéséről az alábbi jogszabályhelyek figyelembevételével adtam tájékoztatást

- az Ákr. 114. § (1) bekezdése,
- a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. § (6) bekezdése,
- a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §,
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 13. § (1) bekezdése, a 28. §-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. § (1) és (2) bekezdése,
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 605. § (1) bekezdése,
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése,
- a Kp. 39. § (6) bekezdése és az 52. § (1) bekezdése.

Miskolc, 2021. február 17.

dr. Alakszai Zoltán

kormány megbízott
nevében és megbízásából:

Bese Barnabás
főosztályvezető

Kapják:

1. Mátrai Erőmű Zrt. (3271 Visonta, Erőmű utca 11.) **(CK: 10729571)**
2. Koleszár Károly (3525 Miskolc, Palóczy út 13. An: Gál Klára Gizella, sz: Miskolc I. 1973.02.06.) **ÜK**
3. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat 3530 Miskolc, Mindszent tér 4. **(KÉR)**
4. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi és Járványügyi Osztály (e-mail: nepegeszsegugy@borsod.gov.hu)
5. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály (e-mail: epitesugy@borsod.gov.hu)
6. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály (e-mail: novenyvedelem.miskolc@borsod.gov.hu)
7. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 4. (e-mail: foldhivatal.mezokovesd@borsod.gov.hu)
8. Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (Hiv.sz.: 3173/2/2020.) **(HK BNPI)**
9. Bükkábrány Önkormányzat Jegyzője 3422 Bükkábrány II. András tér 1. **(HK KOZABRANY) + tájékoztató**
10. Vatta Önkormányzat Jegyzője 3431 Vatta Szemere B. u. 20. **(HK KRJVATTA) + tájékoztató**
11. Mezőkeresztes Önkormányzat Jegyzője 3441 Mezőkeresztes Dózsa Gy. u. 30. **(HK MKE-RONK) + tájékoztató**
12. Csincse Önkormányzat Jegyzője 3442 Csincse Mátyás király utca 45. **(HK CSINCSE) + tájékoztató**
13. Honlapra
- 14-15. Iratokhoz

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező.

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja.